

Crna Gora

JAVNA USTANOVA GIMNAZIJA
„SLOBODAN ŠKEROVIĆ“

KRITERIJUM OCJENJIVANJA

PSIHOLOGIJA

II razred

POJEDINAC U GRUPI

III ili IV razred

ZDRAVI STILOVI ŽIVOTA

I ili II razred

STANDARDI ZNANJA ZA PREDMET PSIHOLOGIJA

Minimalni zahtjevi (znanje - poznavanje)	Osnovni zahtjevi (Razumjevanje i upotreba)	Napredni zahtjevi (Interpretacija i vrednovanje)
Uvod u predmet		
1: Predmet i metode psihologije		
Zna definiciju psihologije kao nauke i zna šta psihologija proučava	Objašnjava različite pristupe u shvatanju predmeta, cilja i metoda psihologije	U stanju je da uporedi različite pristupe u shvatanju cilja, predmeta i metoda psihologije
Zna da nabroji psihološke škole i pravce	Razumije suštinske karakteristike pojedinih psiholoških škola i pravaca	Upoređuje i diskutuje prednosti i nedostatke pojedinih psiholoških škola
Nabraja osnovne teorijske i primijenjene psihološke discipline	Razumije suštinske karakteristike teoriskog i praktičnog cilja, kao polje proučavanja pojedinih psih. disciplina	Upoređuje i vrednuje značaj teorijskog i praktičnog cilja psihologije
Poznaje i nabaja osnovne metode i tehnike koje koristi psihologija	Razumije suštinu svake metode i tehnike i zna njihove ključne karakteristike	Upoređuje metode i tehnike i u stanju je izraditi nacrt jednostavnog eksperimentalnog istraživanja
2. Osnovi psihičkog života i razvoja		
Navodi osnovnu podjelu nervnog sistema	Objašnjava ulogu centralnog i perifernog nervnog sistema	Vrednuje posledice povreda pojedinih djelova nervnog sistema
Nabraja žlijezde endokrinog sistema i šta one izlučuju	Objašnjava funkciju i značaj endokrinog sistema	Diskutuje značaj pojedinih hormona i komentriše moguće posledice poremećaja lučenja hormona
Zna glavne karakteristike različitih pristupa u shvatanju razvoja čovjeka	Prepoznaje i objašnjava glavne karakteristike bioloških i sredinskih činioaca psihičkog razvoja čovjeka	Upoređuje značaj i doprinos pojedinih činioaca razvoja i navodi primjere iz života za njih
Razlikuje biološke i sredinske činioce psihičkog razvoja čovjeka	Objašnjava razlike među biološkim i sredinskim činiocima psihičkog razvoja čovjeka	Diskutuje o uticaju pojedinih faktora razvoja i njihovom eventualnom izostajanju
3. PSIHIČKI PROCESI		
3.1 Opažanje i pažnja		
Zna ulogu opažanja za psihički život čovjeka. Zna osnovne čulne organe i njihove adekvatne draži, donji prag draži; nabraja spoljašnje i unutrašnje činioce opažanja	Razlikuje osjet od opažaja, donji prag draži od praga razlike i zna da objasni kako opažamo pojedinim čulima	Objašnjava kako i gdje se formira opažaj . Navodi svoje primjere za ispitivanje osjetljivosti pojedinih čula i praga razlike
Zna šta je pažnja, obim pažnje i fluktuacija pažnje	Objašnjava činioce koji utiču na pažnju	Diskutuje o mjerenju obima pažnje i značaju pojedinih činilaca na dužinu pažnje
3.2 Učenje, pamćenje i zaboravljanje		
Zna pojam učenja i osnovne oblike učenja Zna šta je transfer učenja i prepoznaje njegove oblike	Objašnjava osnovne oblike učenja i eksperimente vezane za svaki oblik. Objasnjava transfer u učenju.	Nalazi primjere iz života za svaki oblik učenja Objasnjava teorije transfera
Zna nabrojati osnovne manifestacije i oblike pamćenja	Objasnjava razlike među različitim manifestacijama pamćenja i razumije proces pamćenja	Povezuje proces pamćenja sa funkcijama kore velikog mozga
Zna šta je zaboravljanje i nabraja faktore koji utiču na zaboravljanje; nabraja teorije zaboravljanja	Objasnjava kako i zašto dolazi do zaboravljanja	Diskutuje teorije zaboravljanja

3.3 Mišljenje		
Zna i navodi osnovne karakteristike mišljenja (zaključivanje, rasuđivanje, planiranje, zamšljanje, sjećanje)	Prepoznaje i razlikuje osnovne oblike mišljenja (realističko i imaginativno, induktivno i deduktivno, kritičko i stvaralačko, dislurzivno i intuitivno, konkretno i apstraktno, divergentno i konvergentno)	Prepoznaje oblike mišljenja u svakodnevnom životu čovjeka i pravi razliku između mišljenja životinja i mišljenja čovjeka. Objasnjava značaj jezika za mišljenje, kao i strategije u rješavanju problema
3.4 Intelektualne sposobnosti		
Zna šta je inteligencija, kako se mjeri, navodi shvatanja o strukturi inteligencije, kao pojam emocionalne inteligencije	Objasnjava različite teorije o strukturi inteligencije; Objasnjava svrhu ispitivanja inteligencije i šta predstavlja IQ. Objasnjava značaj emocionalne inteligencije za svakodnevni život čovjeka.	Upoređuje različite teorije o strukturi inteligencije. Diskutuje Gausovu krivu normalne raspodjele inteligencije, nasledne činioce razvoja, kao i značaj razvoja emocionalne inteligencije
3.5 Emocije		
Zna podjelu emocija na osnovne i složene: Prepoznaje i zna osnovne emocije: strah, bijes, radost i tugu. Razlikuje stres i stresor, kao i značenja ostalih pojmova	Zna da objasni i prepozna složene (sekundarne) emocije, zna i prepoznaje načine manifestovanja emocija, kontrole i sl. Objasnjava faze nastanka stresa i OAS (opšti adaptivni sindrom)	Razumije i objašnjava osnovne funkcije emocija i njihov nastanak (fiziološke i kognitivne teorije). Analizira OAS (opšti adaptivni sindrom) i diskutuje strategije prevladavanja stresa.
3.6 Motivacija		
Zna što su motivi, njihovu podjelu i ulogu u životu pojedinca. Zna značenje pojmova: motiv, motivacija, nagon, potreba, biološki motiv, homeostaza, radoznalost, gregarni, afilijativni motiv, agresivnost, pomjerena agresivnost....	Razumije princip javljanja potreba i objašnjava specifičnosti pojedinih socijalnih motiva. Pozna i objašnjava teorije motivacije.	Diskutuje i poredi različite motive, posebno analizira značaj radoznalosti i senzorne stimulacije za pojedinca. Upoređuje različite teorije motivacije
3.7 Frustracije i konflikti		
Zna i poznaje pojam frustracije i poznaje osnovne izvore frustracija. Nabraja konstruktivne i nekonstruktivne reakcije na frustraciju. Zna šta je nivo aspiracije, tolerancija na frustraciju, regresija, konflikt i nabraja vrste konfliktata.	Objasnjava različite reakcije na frustracije, navodi primjere za različite tipove konfliktata. Pozna i objašnjava modele razrešenja konfliktata.	Analiziraju i navode primjere za različite izvore frustracija, diskutuju reakcije na frustracije, prednosti i nedostatke različitih načina rješavanja konfliktata.
4. LIČNOST I PSIHIČKO ZDRAVLJE		
4.1 Psihologija ličnosti, pojam ličnosti i način procjene ličnosti		
Zna šta je ličnost i šta proučava psihologija ličnosti. Nabraja osnovne pristupe proučavanja ličnosti kao i metode i tehnike koje koristi psihologija ličnosti.	Objasnjava različite pristupe proučavanju ličnosti. Zna svrhu i namjenu metoda i tehnike za ispitivanje ličnosti.	Diskutuje i poredi prednosti i ograničenja pojedinih metoda i tehnika
4.2 Teorije ličnosti		
Zna da objasni predmet teorije ličnosti. Zna da nabroje glavne grupe teorija i njihove karakteristike. Usvaja pojmove: id, ego, super-ego, libido, nesvjesno, arhetipovi	Zna i predstavlja osnovne teorije ličnosti, njihove karakteristike i dominantne predstavnike	Može da objasni i analizira međusobne razlike i prednosti pojedinih teorija ličnosti. Upoređuje i analizira doprinos za nauku pojedinih teoretičara.
4.3 Struktura ličnosti		
Zna što su crte ličnosti, karakter, temperament, tip, identitet	Objasnjava razlike između karaktera i temperamenta, kao i među pojmovima crta ličnosti i crta karaktera, kao i različitim tipovima ličnosti	Analizira tipove temperamenta, karaktera, tipove ličnosti, kao i različite vrste identiteta. Pravi razliku između različitih aspekata JA i svijesti o sebi.

4.4 Razvoj i dinamika ličnosti

Zna što obuhvata i znači pojam <i>dinamika</i> ličnosti.. Nabraja mehanizme odbrane, zna šta su lični motivi, volja i voljna djelatnost.	Objašnjava i navodi primjere za poremećaje volje. Objasnjava neurotični konflikt i pojedine mehanizme odbrane, kao i lične motive.	Objasnjava i vrednuje značaj i učestalost pojedinih mehanizama odbrane, kao i suštinu ličnih motiva.
Zna šta je socijalizacija ličnosti, identifikuje izvore i agense i nabraja nekoliko karakteristika zrele ličnosti.	Objasnjava razliku između imitacije i identifikacije, kao i karakteristike tih procesa. Nabraja i opisuje stupnjeve razvoja svijesti o sebi i razvoja identiteta.	Diskutuje i poredi pojedine faze razvoja ličnosti prema Olportu i Eriksonu, tj. stupnjeve razvoja svijesti o sebi i razvoja identiteta. Analizira karakteristike zrele ličnosti.

4.5 Normalnost, psihičke promjene, poremećaji i tretman

Zna osnovne kriterijume za razlikovanje uobičajenih i prihvatljivih manifestacija funkcionisanja osobe, pristupe u poimanju normalnosti, prilagođeno ponašanje, poremećaji u ponašanju i sl.	Zna i objašnjava što su neuroze, psihoze, psihopatije, bolesti zavisnosti. Razumije ulogu psihološkog savjetovanja. Zna cilj psihoterapije.	Pravi razliku između psihološkog savjetovanja i psihoterapije. Upoznaje osnovne psihoterapijske pravce i diskutuje mjere prevencije.
--	---	--

IZBORNE TEME

1. Komunikacija

Zna ulogu, funkciju, cilj, značaj, elemente komunikacije . Zna pojmove verbalne i neverbalne komunikacije.	Objasnjav ulogu, funkciju, cilj, značaj, elemente komunikacije . Objasnjava razliku između verbalne i neverbalne komunikacije.	Primjenjuje oblike konstruktivne i nenasilne komunikacije: aktivno slušanje, parafraziranje, reflektovanje osjećanja, decentraciju, asertivnot, konstruktivno rješavanje problema i sl.

STANDARDI ZNANJA ZA OBAVEZNI IZBORNI PREDMET POJEDINAC U GRUPI

Minimalni zahtjevi (znanje - poznavanje)	Osnovni zahtjevi (Razumjevanje i upotreba)	Napredni zahtjevi (Interpretacija i vrednovanje)
Uvod u predmet		
1: Predmet i metode socijalne psihologije		
Definiše predmet i probleme istraživanja u socijalnoj psihologiji.	Razlikuje probleme koje izučava socijalna psihologija.	Kritički procjenjuje značaj problema kojima se bavi socijalna psihologija
Navodi sa kojim naukama socijalna psihologija ima sličnosti.	Analizira razlike u predmetu socijalne psihologije u odnosu na predmet opšte psihologije, sociologije i kulturne antropologije	Razmatra na koji način istom problemu pristupa socijalna psihologija, a kako opšta psihologija.
Nabraja metode istraživanja u socijalnoj psihologiji i objašnjava jednu po sopstvenom izboru.	Na primjeru objašnjava pojedine metode sociopsihološkog istraživanja, i njihove prednosti i nedostatke.	Pravi nacrt jednostavnog sociopsihološkog istraživanja, koristeći metodu po izboru.
Navodi tehnike istraživanja u socijalnoj psihologiji i objašnjava jednu po sopstvenom izboru.	Objašnjava prednosti i nedostatke pojedinih tehnika sociopsiholoških istraživanja.	Procjenjuju karakteristike određenih primjera anketa i izrađuju anketu.
2. Socijalizacija ličnosti		
2.1 Procesi, agensi i izvori socijalizacije		
Definiše pojam socijalizacije ličnosti.	Razlikuje dva perioda socijalizacije.	Diskutuje značaj dva perioda socijalizacije za formiranje ličnosti pojedinca.
Definiše pojam kulture.	Razlikuje eksplicitne i implicitne tvorevine kulture i navodi primjere.	Vrednuje različite kulturne uticaje na razvoj ličnosti pojedinca.
Definiše pojam društva.	Objašnjava društveni karakter po Fromu.	Kritički procjenjuje savremeni tržišni karakter.
Zna funkciju agenasa socijalizacije u razvoju ličnosti pojedinca, nabraja najosnovnije i objašnjava ulogu jednog agensa po vlastitom izboru.	Razmatra i razlikuje uticaj agenasa socijalizacije na ličnom primjeru.	Vrednuje različite vaspitne stilove u okviru porodice.
Nabraja oblike učenja i objašnjava jedan po svom izboru.	Na primjerima objašnjava ulogu pojedinih oblika socijalnog učenja u procesu socijalizacije.	Procjenjuje efekat nagrade i kazne na razvoj ličnosti pojedinca.
Razlikuje pojmove socijalni položaj i socijalna uloga.	Razumije pojam recipročne uloge i navodi primjere. Razumije razliku između polne i rodne uloge.	Na primjeru uloge žene, analizira faktore koji utiču na učenje i promjenu uloge.
2.2 Efekti socijalizacije		
Reprodukuje Sapir – Vorfovu hipotezu.	Na primjerima objašnjava Lipmanovo stanovište i Sapir – Vorfovu hipotezu.	Objašnjavaju eksperimentalne dokaze koji idu u prilog tezi o uticaju socijalnih faktora na opažanje.

Prepoznaje da postoji uticaj socijalnih faktora na učenje i pamćenje kroz primjere iz svakodnevnog života.	Objašnjava nalaze Bartletovih eksperimenata o transformaciji zapamćenog materijala.	Objašnjavaju zašto je pamćenje rekonstrukcija a ne reprodukcija.
Definiše pojam sugestije i konformizma.	Zna neke od tehnika navođenja. Razlikuje spoljašnji i unutrašnji konformizam. Pravi poređenje između normativnog, informacionog i udvaračkog konformizma. Objasnjavaju postavku i nalaze Ašovog eksperimenata – procjenjivanje pod pritiskom.	Analizira koji faktori olakšavaju konformiranje. Kritički procjenjuje primjere sugestije iz svakodnevnog života. Pronalazi i procjenjuje primjere za različite vrste konformizma.
Definiše pojam poslušnost.	Objašnjava postavke i nalaze Milgramovog eksperimenata.	Interpretira nalaze Milgramovog eksperimenata.
Navodi i razlikuje oblike prosocijalnog ponašanja. Definiše pojam altruizma. Razlikuje gregarni i afilijativni motiv.	Objašnjava zašto postoji težnja ljudi da se udružuju (afilijativni motiv). Navodi primjere altruizma u zajednici. Objašnjava postavku i nalaze eksperimenata Darlija i Latana.	Analizira značaj afilijativnog motiva u kriznim situacijama. Tumači nalaze eksperimenata Darlija i Latana i shvata pojam podjeljene odgovornosti.
Navodi i razlikuje oblike antisocijalnog ponašanja.	Razlikuje moć i nadmoć. Razlikuje benignu i malignu agresivnost prema Fromu.	Vrednuje različite teorije o porijeklu agresivnosti.
Definiše oblike proindividualnog ponašanja	Navodi prednosti i mane takmičarskog odnosa među učenicima u odjeljenju.	Analizira i vrednuje agresivni, pasivni i asertivni način ponašanja. Diskutuje o razlici između egoističnog i samopouzdanog načina ponašanja.
2.3. Socijalni stavovi, predrasude, stereotipi		
Definiše pojam i vrste stava.	Objašnjava složenost stava (komponente stava).	Vrednuje ulogu stava u ponašanju pojedinca.
Navodi faktore pod čijim uticajem se formiraju stavovi.	Razmatra uticaj grupe na formiranje stava.	Analizira faktore koji doprinose rigidnosti stava.
Navodi faktore koji utiču na promjenu stava.	Razumije kako nove informacije utiču na promjenu stava.	Na primjerima objašnjava Festingerovu teoriju kognitivne disonance.
Definiše pojam predrasuda.	Razlikuje pojam predrasude u širem i užem značenju. Zna tri osnovna izvora predrasuda. Zna stupnjeve ispoljavanja predrasuda. Razumiju mehanizam	Procjenjuje značaj kontakt hipoteze za smanjenje predrasuda. Pronalazi i analizira primjere pomjerene agresije.

	pomjerene agresije.	
Definiše pojam stereotipa.	Razlikuje rasne, etničke, vjerske i polne stereotipe.	Procjenjuje funkcije stereotipa.
2.4. Vrijednosti i moral		
Definiše pojam vrijednosti i navodi razliku između individualnih i grupnih vrijednosti.	Objašnjava osnovne vrijednosne orijentacije prema Olportu. Shvata Švarcove univerzalne vrijednosti.	Kritički procjenjuje strukturu i hijerarhiju vrijednosti u crnogorskom društvu.
Prepoznaje faktore koji doprinose promjeni vrijednosti.	Objašnjava kako različiti faktori utiču na promjenu vrijednosti.	Procjenjuje vrijednosti patrijarhalnog i modernog društva.
Definiše pojam moral.	Razlikuje zakon i moral (pisana i nepisana pravila). Zna tri komponente moralne svijesti. Zna teorije o moralnom razvoju (psihoanalitička, bihevioristička, teorije socijalnog učenja). Navodi primjer moralne dileme. Razlikuje heteronomnu i autonomnu moralnost.	Diskutuje da li je bolji regulator ponašanja zakon ili moral. Na primjerima razlikuje heteronomnu i autonomnu moralnost. Na primjerima objašnjava Kolbergovu teoriju moralnog razvoja.
3. Psihologija grupe		
3.1. Vrste grupa i njihove karakteristike		
Prepoznaje različite kriterijume za određenje grupe.	Zna da je psihološka bliskost najčešći kriterijum za određenje grupe. Razlikuje pojam grupe u užem i širem smislu. Zna različite načine za klasifikaciju grupa.	Pravi poređenje između različite vrste strukturiranih grupa.
Nabraja psihološke karakteristike male grupe i navodi primjere malih grupa.	Objašnjava razliku malih grupa u odnosu na velike društvene grupe (klasa; slojevi; nacija).	Procjenjuje karakteristike idealne porodice, grupe vršnjaka i odjeljenja.
Prepoznaje primjere organizacija iz svakodnevnog života.	Navodi i objašnjava psihološke karakteristike organizacije kao grupe.	Analizira postojeću strukturu i predlaže kako bi po njegovom mišljenju trebala da izgleda idealna struktura školske organizacije.
3.2. Formiranje i održavanje grupa		
Prepoznaje uslove nastanka grupe.	Objašnjava faze u razvoju grupe.	Analizira faze u razvoju grupe na primjeru svog odjeljenja i utvrđuje u kojoj fazi se odjeljenje trenutno nalazi.
Nabraja faze u razvoju grupe.	Objašnjava motive za udruživanje u grupe.	
Prepoznaje uslove održanja i funkcionisanja grupe.	Analizira pokazatelje grupne kohezije. Analizira izvore kohezivnosti.	Procjenjuje nivo kohezivnosti u svom odjeljenju.
3.3. Grupni odnosi		

Razlikuje položaj i ulogu u grupi.	Razumije zašto dolazi do konflikta uloga.	Na primjeru analiziraju razlike između propisane i ostvarene uloge.
Navodi različite tipove moći kojima pojedinac ili grupa mogu da raspolaze.	Objašnjavaju razlike između tipova moći kojima pojedinac ili grupa mogu da raspolaze.	Određuju vlastite kriterijume za doživljaj određene osobe kao autoriteta.
Zna funkciju sociometrijskog postupka.	Opisuje postupak sociometrijskog ispitivanja.	Zadaje sociometrijski upitnik, unosi podatke u sociometrijsku matricu, izrađuje sociogram i analizira dobijene rezultate.
3.4. Grupni procesi		
Definiše pojam grupne norme.	Objašnjava način donošenja i održavanja normi u grupi. Razlikuje eksplicitne i implicitne norme.	Dokazuje zašto je važno poštovanje normi za održanje i funkcionisanje grupe.
Definiše kooperativno i kompetitivno ponašanje u grupi	Na primjeru objašnjava indikatore kooperativnog ponašanja.	Vrednuje posljedice kooperativnog i kompetitivnog ponašanja po pojedinca i grupu.
Navodi pojam i uzroke konflikata u grupi.	Navodi i objašnjava vrste konflikata u grupi. Opisuje faze u nastajanju sukoba.	Demonstrira vještine za konstruktivno rješavanje konflikata Procjenjuje najefikasniji način za rješavanje konflikata.
4. Komunikacije u grupi		
Navodi osnovne pojmove komunikologije.	Razlikuje tipove komunikacije u grupi.	Procjenjuje efikasnost centralizovane i decentralizovane komunikacije.
Navodi vrste i oblike komunikacije.	Objašnjava razliku između verbalne i neverbalne komunikacije.	Vrednuje različite vrste neverbalne komunikacije.
Uviđaju razlike između uspješne i neuspješne komunikacije	Analizira prepreke koje mogu otežati i onemogućiti komunikaciju.	Demonstrira primjenu modela nenasilne komunikacije.
5. Rukovođenje i odlučivanje		
5.1 Vođstvo		
Definiše pojam vođa i koje kriterijume osoba treba da zadovolji da bi bila prihvaćena kao vođa od članova grupe.	Razlikuje vrste moći kojima vođa raspolaze. Objašnjava ulogu i zadatke vođe u grupi. Razumije koje zahtjeve treba da ispuni vođa.	Vrednuje značaj emocionalne inteligencije za uspješno vođstvo.
Razlikuje tri osnovna stila rukovođenja grupom.	Opisuje način reagovanja autokratskog i demokratskog vođe u istoj situaciji. Razlikuje liderske stilove po Golemanu.	Vrednuje demokratsko i autokratsko rukovođenje grupom.
Navodi različite načine donošenja odluka u grupi.	Objašnjava različite načine i proces donošenja odluka u	Obrazlaže vrijednost grupnog (demokratskog) odlučivanja.

	grupi.	
Definiše pojam cezarizma i poltronskog odnosa	Objašnjava faze u stvaranju „Cezara“	Analizira uslove za stvaranje ličnosti sljedbenika.
6. Odabrana poglavlja iz socijalne psihologije		
6.1 Psihologija marketinga i propagande		
Definiše pojam propagande i objašnjava njenu funkciju.	Razlikuje vrste propagandnih sredstava. Nalazi primjere otvorene i prikrivene propagande. Uviđa odnos između pojma marketing i pojma propaganda.	Kritički procjenjuje razliku između obrazovanja i propagande.
Navodi osnovne karakteristike propagandnih poruka.	Objašnjava osnovne karakteristike propagandnih poruka.	Na primjerima analizira osnovne karakteristike propagandnih poruka.
Navodi osnovne karakteristike primaoca propagandne poruke.	Opisuje različite propagandne apele.	Kreira propagandnu poruku vodeći računa o karakteristikama određene ciljne grupe.
Definiše pojam glasina.	Objašnjava uslove nastanka i prenošenja glasina.	Pronalazi i kritički procjenjuje primjere različitih vrsta glasina.
6.2. Masovno ponašanje		
Definiše pojam masa i zakonitosti ponašanja mase.	Objašnjava uslove nastajanja mase.	Razlikuje vrste masa.
Navodi oblike ponašanja masa.	Opisuje uslove i oblike ponašanja masa.	Pronalazi primjere za različite oblike ponašanja mase. Objašnjava pod kojim uslovima dolazi do prelaska jednog oblika ponašanja u drugi.
Definiše modu kao oblik masovnog - psihosocijalnog ponašanja. Razlikuje pojam mode u užem i širem smislu.	Razumije funkciju oblačenja.	Analizira modu u oblačenju kroz istoriju.
Razumije kriterijume zbog kojih se socijalni pokret smatra grupom.	Objašnjava ciljeve savremenih društvenih pokreta.	Istražuje postojanje novih društvenih pokreta.

STANDARDI ZNANJA ZA OBAVEZNI IZBORNI PREDMET ZDRAVI STILOVI ŽIVOTA

Minimalni zahtjevi (znanje - poznavanje)	Osnovni zahtjevi (Razumjevanje i upotreba)	Napredni zahtjevi (Interpretacija i vrednovanje)
1. Zdravlje i zdravi stil života		
- navede definiciju zdravlja	- objasni pojam zdravlja, njegove elemente i njihovu dinamičku prirodu	- procjenjuje značaj pojedinih elemenata zdravlja i analizira njihovu povezanost
- definiše pojam zdravog stila života	- objašnjava kako životni stilovi utiču na zdravlje	- preispituje i kritički vrednuje sopstvene stilove života i njihov uticaj na zdravlje
- prepoznaje uticaj medijskih sadržaja i poruka na životni stil mladih	- objasni povezanost medijskih sadržaja i životnog stila mladih	- kritički preispituje povezanost medijskih sadržaja i životnog stila mladih
-zna koji su izvori pouzdanih informacija o zdravlju	-zna da pronalazi pouzdane informacije o zdravlju	-zna da analizira pouzdane informacije o zdravlju iz nekoliko izvora
2. Razvoj u adolescenciji		
- nabraja razvojne promjene, njihove manifestacije u ponašanju	-objašnjava uzroke razvojnih promjena, njihove manifestacije u ponašanju i nove razvojne zadatke	- na ličnom primjeru razmatra razvojne promjene, njihove manifestacije u ponašanju
- prepoznaje razliku između pola i roda	- objašnjava razliku između polnog i rodnog identiteta na primjeru transrodnih osoba	- razumije značaj polnog i rodnog identiteta u formiranju stabilnog i jedinstvenog identiteta
- definiše rodne stereotipe	- navodi primjere najčešćih rodni stereotipa	- kritički analizira osnovne rodne stereotipe,
-shvata da je seksualnost složeno ljudsko iskustvo	-objašnjava zašto je seksualnost složeno ljudsko iskustvo, njen razvojni karakter i šta je sve čini	- kritički analizira sliku seksualnosti u medijima
-navodi razvojne zadatke u adolescenciji i definiše pojam zrelost	- objašnjava cilj razvojnih zadataka u adolescenciji	- na sopstvenom primjeru procjenjuje stepen ostvarenosti razvojnih zadataka
-definiše pojam životne veštine	- razlikuje tri osnovne grupe životnih vještina	- primjenjuje vještine samoposmatranja, realnog planiranja i odgovornog odlučivanja,
- prepoznaje osnovne rizike za zdrav razvoj u adolescenciji	- obrazlaže osnovne rizike za zdrav razvoj i procjenjuje usluge koje su dostupne mladima	- prepoznaje rizike za sopstveni razvoj i umije da koristi usluge koje su dostupne mladima

3. Ishrana i fizička aktivnost		
- prepoznaje koji faktori utiču na formiranje stavova i navika vezanih za ishranu	- obrazlaže kako se formiraju stavovi i navike vezani za ishranu	- analizira vlastite stavove i navike o ishrani
- prepoznaje informacije o porijeklu, sastavu i ispravnosti namirnica	- zna da tumači informacije o porijeklu, sastavu i ispravnosti namirnica	- tumači informacije o porijeklu, sastavu i ispravnosti namirnica
- uočava važnost pravilne ishrane u adolescenciji	- objašnjava važnost pravilne ishrane u adolescenciji	- na sopstvenom primjeru analizira važnost pravilne ishrane u adolescenciji
- objašnjava piramidu ishrane	-prepoznaje uravnotežen i zdrav obrok i dnevni unos vode, koristeći piramidu ishrane	-pravi plan uravnotežene ishrane koristeći piramidu ishrane
-prepoznaje sigurne i rizične načine kontrole tjelesne mase i koristi od fizičke aktivnosti	- objašnjava razliku između sigurnih i rizičnih načina kontrole tjelesne mase i argumentuje koristi od fizičke aktivnosti	- analizira šta utiče na odabir sigurnih i rizičnih načina za regulisanje tjelesne mase
- zna kako da pravilno drži tijelo i kako se rade vježbe za oblikovanje tijela	- demonstrira kako se pravilno drži tijelo i kako se rade vježbe za oblikovanje tijela	
- nabraja osnovne rizike pri fizičkim aktivnostima		
- navodi osnovne poremećaje ishrane	- objašnjava koji su osnovni poremećaji ishrane i njihov uticaj na cjelokupno zdravlje	-analizira uzroke nastanka poremećaja ishrane i njihov uticaj na cjelokupno zdravlje
- prepoznaje načine prevencije i liječenje poremećaja u ishrani	- objašnjava načine prevencije i liječenje poremećaja u ishrani	- analizira značaj preventivnog djelovanja u cilju sprječavanja poremećaja ishrane
4. Mentalno zdravlje		
- definiše pojam mentalnog zdravlja	- objašnjava pojam mentalnog zdravlja i koji su mogući uzroci narušenog mentalnog zdravlja u adolescenciji	- vrednuje značaj mentalnog zdravlja i analizira uzroke narušenog mentalnog zdravlja
- prepoznaje svoje emocije	- uočava vezu između sopstvenih emocija i emocija drugih	- koristi vještine samoposmatranja, empatije i kontrole snažnih emocija
- prepoznaje šta je stres, njegove manifestacije i uticaje na zdravlje	- objašnjava šta je stres, njegove manifestacije i uticaje na zdravlje	- primjenjuje tehnike za smanjenje i kontrolu stresa
- navodi pokazatelje kvalitetnog odnosa sa drugima	- zna da procjenjuje kvalitet odnosa sa drugima	- objašnjava dinamiku odnosa u porodici i šta sve utiče na održavanje kvalitetnih odnosa u porodici
- definiše pojam konflikt	- zna da obrazloži dinamiku konflikta	- primjenjuje tehnike za efektivnu komunikaciju
- identifikuje rizično ponašanje i posljedice rizičnog ponašanja	- objašnjava rizične situacije i posljedice rizičnog ponašanja	- procjenjuje rizične situacije i posljedice rizičnog ponašanja
- prepoznaje šta je vršnjački pritisak	- obrazlaže uzroke i posljedice vršnjačkog pritiska	- primjenjuje neku od tehnika odolijevanja pritisku vršnjaka
	-objašnjava kakve posljedice na doživljaj sebe i ponašanje može imati (ne)podudaranje sa slikom koju o nama imaju drugi	

-prepoznaje šta su vrijednosti	- obrazlaže način formiranja vrijednosti	- analizira vezu između vrijednosti i sopstvenog ponašanja
- definiše pojam odgovornog ponašanja	- objašnjava pojam odgovornog ponašanja, njegove karakteristike i načine razvijanja	- procjenjuje svoju sposobnost odgovornog odlučivanja
-prepoznaje značaj poštovanja prava drugih i drugačijih	- objašnjava zašto je važno biti osjetljiv na potrebe i prava drugih i drugačijih	- posjeduje osjetljivost na potrebe i prava drugih i drugačijih
-prepoznaje povezanost diskriminacije, stigmatizacije pojedinca ili grupe i mentalnog zdravlja	- objašnjava povezanost diskriminacije, stigmatizacije pojedinca ili grupe i zdravlja, posebno mentalnog	- na primjerima analizira povezanost diskriminacije, stigmatizacije i mentalnog zdravlja
- navodi usluge za prevenciju mentalnog zdravlja su dostupne mladima	- analizira sadržaj usluga za prevenciju mentalnog zdravlja su dostupne mladima	- ima pozitivan stav prema korišćenju usluga za prevenciju mentalnog zdravlja mladih

5. Tjelesna slika i njega tijela

- prepoznaje tjelesnu sliku kao dio opšteg pojma o sebi	- objašnjava pojam slike tijela i šta sve utiče na njeno formiranje	- kritički preispituje standarde na osnovu kojih se procjenjuje tijelo i formira slika tijela
	- objašnjava vezu između pozitivne slike o tijelu i zdravlju (posebno mentalnog zdravlja) i vezu između slike tijela i opšteg pojma o sebi,	
- uočava vezu između lične higijene i zdravlja	- obrazlaže važnost pravilne higijene tijela i njen uticaj na unapređenje slike tijela	- analizira estetske, kulturne, psihološke, ekonomske razloge održavanja lične higijene i načina odijevanja
- prepoznaje važnost fizičkih aktivnosti za zdravlje	- obrazlaže važnost fizičkih aktivnosti (za fizičko, mentalno i socijalno zdravlje)	- pravilno odabira i primijenjuje fizičke aktivnosti

6. Uticaj psihoaktivnih supstanci na zdravlje

- prepoznaje da je adolescencija period kada se povećava učestalost rizičnih ponašanja	- objašnjava zašto se u adolescenciji povećava učestalost ponašanja koja nose rizik i koje potrebe stoje iza toga	- vrednuje važnost pojedinih faktora rizika koji mlade dovode u rizik od upotrebe PAS, kao i „zaštitnih“ faktora
- nabraja vrste droga koje se najčešće zloupotrebljavaju i posljedice njihovog korišćenja	- objašnjava osnovne vrste i efekte PAS koje se zloupotrebljavaju	
- prepoznaje štetnost pušenja za pojedinca i njegovu okolinu	- argumentovano obrazlaže o štetnosti pušenja za pojedinca i njegovu okolinu	
- prepoznaje posljedice konzumiranja alkohola na pojedinca i njegovu okolinu	-objašnjava posljedice konzumiranja alkohola na pojedinca i njegovu okolinu	
- zna koje su mogućnosti informisanja, prevencije, liječenja i rehabilitacije zavisnosti		

7. Seksualno i reproduktivno zdravlje

-prepoznaje osnovne uticaje na shvatanje i doživljaj seksualnosti	- objašnjava osnovne uticaje na shvatanje i doživljaj seksualnosti	- kritički analizira osnovne uticaje na shvatanje i doživljaj seksualnosti
---	--	--

- prepoznaje šta sve utiče na odluke adolescenata vezane za seksualno ponašanje (motivi, stavovi, situacije...)	- obrazlaže šta sve utiče na odluke adolescenata vezane za seksualno ponašanje (motivi, stavovi, situacije...)	- na primjerima analizira uticaje na odluke adolescenata vezane za seksualno ponašanje
- uočava značaj posjedovanja vještina aktivnog slušanja i asertivnog govora u donošenju odluka vezanih za seksualno ponašanje	- zna da primjeni vještine aktivnog slušanja i asertivnog govora	- demonstrira primjenu vještina aktivnog slušanja i asertivnog govora
- zna šta su seksualno prenosive infekcije	-objašnjava kako se seksualno prenosive infekcije stiču, prenose i utiču na zdravlje	- kritički analizira rizična ponašanja za seksualno prenosive infekcije
- zna kako da se zaštititi od SPI	- objašnjava zašto je prevencija SPI efikasnija nego liječenje	
- shvata uticaj rane trudnoće na život i zdravlje mlade osobe	-objašnjava uticaj rane trudnoće na život i zdravlje mlade osobe	
-prepoznaje osnovne vrste i načine upotrebe kontraceptivnih sredstava	-objašnjava osnovne vrste i načine upotrebe kontraceptivnih sredstava	-razvija pozitivan stav prema upotrebi kontraceptivnih sredstava
	-zna kako može da se obavi samopregled (dojke ili testisi)	
	-zna kako se koristi kondom	
- prepoznaje koje su usluge dostupne mladima u oblasti unapređenja i očuvanja seksualnog i reproduktivnog zdravlja	- analizira sadržaj usluga dostupnih mladima u oblasti unapređenja i očuvanja seksualnog i reproduktivnog zdravlja	- razvija pozitivan stav prema korišćenju usluga u oblasti unapređenja i očuvanja seksualnog i reproduktivnog zdravlja
	-zna o osnovnim pravima u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja	
-prepoznaje oblike seksualnog nasilja i načine sprečavanja i suzbijanja		
8. HIV/ AIDS		
	- razlikuje činjenice i zablude u vezi sa HIV/AIDS-om	
- prepoznaje načine prenošenja i brzinu širenja virusa	- objašnjava načine prenošenja i brzinu širenja virusa	- razumije zašto su neka ponašanja visoko rizična za infekciju virusom
- shvata potrebu za zaštitom sebe i drugih osoba od infekcije HIV-om	-zna kako da zaštititi sebe i druge osobe od infekcije virusom i obolijevanja od AIDS	- analizira razloge za neadekvatnu zaštitu sebe i drugih osoba od HIV infekcije
- prepoznaje koje su osobine važne kako bi se zaštitili u rizičnim situacijama	-objašnjava zašto je manipulacija osjećanjima (emocionalno ucjenjivanje) rizična situacija	-primijenjuje vještinu ubjeđivanja kao načina zaštite u rizičnim situacijama
- prepoznaje postojanje stigme i diskriminacije osoba koje žive sa HIV-om	- objašnjava uzroke diskriminacije osoba koje žive sa HIV-om	-primijenjuje osjetljiv jezik u vezi sa temom HIV/AIDS
-zna koje su mogućnosti informisanja i druge usluge u oblasti HIV/AIDS	-objašnjava usluge koje se pružaju u okviru dobrovoljnog i povjerljivog savjetovanja	- razvija pozitivan stav prema korišćenju usluga informisanja i drugih usluga u vezi sa HIV-om

9. Prevencija nasilja i povreda

- definiše pojam agresivnosti	- objašnjava pojam i najčešće uzroke agresivnosti	- kritički analizira uzroke agresivnosti
- prepoznaje različite oblike nasilja i načine zaštite	- objašnjava različite oblike nasilja i načine zaštite	- kritički analizira različite oblike nasilja
	- objašnjava da se iza nasilja najčešće krije nezadovoljena potreba	
	- shvata zašto je različitost često izvor sukoba, kao i da u različitosti treba uočavati bogatstvo	
	- objašnjava kako se sukobi mogu rješavati nenasilnim putem	- primjenjuje neku od vještina nenasilnog rješavanja sukoba
	- razumije pojam restitucije	
	- zna da procjenjuje rizične situacije i načine prevencije različitih povreda	